

Še lepše tečeva takó,
Radóstna vrískava glasno. —
Ko k teti prideva na dom,
Pa teti govorila bom:
Na prodaj dečka, evo, vam,
Prav dober kup ga vam prodam!
On skače rad in rad kriči,
Da vsakega uhó boli.
Največkrat bos je, gologláv,
Zdaj priden, zdaj nepridipráv. —

A teta vzame te v roké,
Poboža te in v shrambo gré.
Orehov, hrušek nama dá,
Da jedla bova jih obá. —

Kakó sta srečna sestra, brát,
Ljubezen vajin je zaklád;
Ljubeče vama naj sréc,
V življenji lajša vse gorjé!

Fr. Krek.



Iz spominov na babico.

V. ¹⁾

Naša babica je vedela mnogo pripovestij in pripovedek. Te nam je pripovedovala po zimi, ko smo prišli iz šole ter odloživši torbice stisnili se vsak v svoj kot na peči. Tudi Markovčev Nacek namreč in Erjavčev Franek sta rada poslušala babico in se grela na peči: zato sta prihajala često po šoli k nam vasóvat. Pripovedovala pa je babica danes veselo, jutri žalostno zgodbo. Največ jih je vedela izza časov, ko so hodili Francozi po naši deželi. Te je vse sama pomnila. Nekega dne nam je pripovedovala naslednjo zabavno dogodbico:

„Hudi časi so bili nekdáj, otroci moji“ — takó je najraje začenjala spomine iz préšlih dnij. „Le poslušajte!“

Grdini Francozi so naredili mnogo zlâ, ko so leta devetega ká-li robánili po Kranjskem. Kamor so se zapodili, bilo je, kakor da bi bile prišle gosénice nad zelje ali repo. Vse so pobrali, kar so kje dobili; kdor ni hotel dati z lepa, dati je moral z grda. Najhuje pa je bilo, da ljudje teh grdob ponajveč niti razumeli niso, česa bi radi. „Kaj ménite, otroci, da so govorili, kakor mi?“ —

„Kakó pa, babica?“

„Vse drugače — kaj jaz stara sirota vem, kako vže. Mnogo vodé se je uteklo in mnogo kruha speklo od takrat. Toda ne motíte me, da nadaljujem!“

Takó je prijezdil nekega dne pred Šupčevo hišo v našej vasi francozok vojak. Ustavi konja, skoči z njega, priveže ga in gre v hišo. Domá je bila sama stara Šupka — Bog jej daj dobro, z mojo staro materjo sta bili iste starosti — vsi drugi so bili na polji. Za pečjó je sedela in molila. Tedáj stopi Francoz v hišo.

„Baba, ópsa!“ zavpije nad starko. Šupka se prestraši, da jej zdrsne molek iz rok. Vedela je, s kom ima opraviti, ali razumela ni, česa hoče Francoz.

„Baba, ópsa!“ ponovi slednji svojo terjatev. Šupka ga gleda kakor okamenela.

„Ópsa, ópsa, ópsa!“ zakriči Francoz tretjič nad starko in udari tako silno s puškinim kopitom ob mizo, da jej pri pričú odbije jeden vogel.

¹⁾ Glej „Vrtec“ 1891. I., šte. 5. in dr.

Starka se opogumi in jame prositi: „Moj Bog, pustite me, siroto staro! Kakó naj plešem in Boga žalim, ko niti hoditi ne morem od starosti? Pustite me, za božjo voljo vas prosim!“

Francoz jo pogleda, a ko vidi, da se žena le ne gane, zakriči še srditeje svoj „ópsa!“ ter naméri starki s puško.

Starka je bila prepričana, da ne pomaga nobena prošnja. Kar je mislila, da zahteva bradati Francoz, hoteč se norčevati z njo, storí. Vzdigne se počasi izza peči ter začne, od slabosti se opotekáje — plesati po hiši.

Zdaj je pač videl francozki rokomavh, da ga žena ne razume. Imeti je hotel óvsa za konja, a ni znal, da óvsa in ópsa ni vse jedno. Videč, da ne opravi ničesar, odšel je iz hiše. — Šupčevi pa so prišedši s pólja komaj vzdrámili nezavestno starko, ki je ležala na tleh, potrta od strahú in vsa zmešana od vrtenja po hiši. —

Otroci smo se smijali pripóvedí, kar nam je moglo iz mladih grl. A babica nas je posvarila, češ, da ni čisto nič smešnega na tako žalostnej dogodbi; uboga Šupka, da bi bila lahko umrla tistega dné od strahú in gróze. Pristavila je, kar je vedno rada poudarjala, „da so sirote stari ljudje,“ ter dejala, da je Bog trdó zaračunil francozkemu vojaku, ker ni znal spoštovati stárosti.

Mih. O. Podtrojški.



Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlé.)

VI. ¹⁾



Hmeli smo vesele božične praznike. Zunaj vse belo, pri peči gorko, lične jaslice za mizo v kotu, božični darovi in vsega dobrega smo imeli v izobilji. Domá smo bili večinoma vsi, in kaj ne bi, saj je doma najlepše. Nù, jedenkrat smo se pa vender spravili od dóma in šli malo po vasi; to je bilo tepežni dan.

Bili smo dobri sè Škriljanovim Matijcem. Kdo je bil ta Matije? vprašal me bode ta ali óni. Zna se, da ga vi niste poznali, ali pri nas ga je poznal vsak otrok. Bil je to — vaški berač — dolg kakor štoklja, brada mu ni rasla, da-si je bil vže star nad štirideset let in vedno ga je bolela jedna noga. Ali vender je hodil, opiraje se ob palico, od hiše do hiše. Če so se ga tù naveličali, šel je drugám. Posebnih željá ni imel, le tobak in ostanke od smodk je rad zvečil. Nù, vsakemu bodi svoje!

Dobri znanci smo bili, kakor vam sem vže povedal. Mi smo nabirali zanj ostanke od smodk, a on nam je nosil to in óno, kar je ravno imel. Nekoč nam je prinesel vrbovih piščalk, drugič zopet tobolček jagod, katere je nabral v gozdu, tretjič lepo pisano palico, o Božiču pa smo se le njemu priporočili za pletenico (spleten bič) iz bekovih šibic.

¹⁾ Glej „Vrtec“ 1891. I. str. 156, 173 in 187.